

andre Lande, er den rene, skære Humbug, er der ikke mange praktiske Landmænd, som ikke ere paa det rene med. Derfor gav denne Forhandling i Dag mig ganske særlig Anledning til at tænke paa, om der skulde være større Klarhed og Enstemmighed over for Anvendelsen af det ny Middel, her er Tale om. Jeg staaer selv ganske uforstaaende over for dette Spørgsmaal og kan ikke træffe en Afgørelse hverken til den ene eller den anden Side, men hvis der ikke er mere Sikkerhed for Anvendelsen af Serum end for Anvendelsen af Tuberkulin, forekommer det mig, at man med al Anerkendelse af Videnskaben man være meget forsigtig, inden man opretter en saadant Institution som den, der her foreslaas. Jeg vil derfor anbefale det høje Ting ikke at skride til en saadan Udgift uden at have nogenlunde Sikkerhed for, at de Penge, som man anvender dertil, virkelig komme Befolkningen til Nytte, og derfor tror jeg, det ikke kan nytte at henvise til de Erfaringer, man har fra Tuberkulinet.

Oscar Hansen: Det var jo en ret lang Omvej, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Wagner) benyttede, inden han kom over til at tale om disse Dræningsforhold ude omkring den ny Artillerikasernerne paa Amagerfælled, en Omvej, som i Virkeligheden har vist sig at være ret uheldig. Jeg antager, at det ærede Medlem ogsaa ved den Omvej, han benyttede, har haft fuld Klarhed over, hvad han sigtede til, men den Tale, som blev holdt af den sidste ærede Taler, viser, at det ærede Medlem ikke har formaaet at bringe samme Klarhed hos alle andre. Den sidste ærede Taler drog en Sammenligning mellem Tuberkulinets Fremkomst og første Benyttelse og det her omtalte Serum, men disse to Ting kunne ikke sammenlignes. Ærede Medlemmer erindre ganske sikkert, at det var Kejseren af Tyskland, som fremtvang Tuberkulinets Fremkomst paa et Tidspunkt, da Koch endnu ikke var færdig med sine Undersøgelser. Der laa bagved en Frygt for, at visse franske Bestræbelser skulde komme først, særlig visse Bestræbelser fra Pasteurs Institut. Kejseren blandede sig saa personlig i Sagen og fik Koch til at fremlægge et videnskabeligt Arbejde, der ikke var endt, og ved en storstilet, jeg kunde fristes til at sige, kejserlig Reklame lykkedes det ogsaa at faa Verdens Opmærksomhed henvendt paa Tuberkulinet som Helbredelsesmiddel. Uden for Tyskland stillede man sig dog straks meget afventende over for Tuberkulinet

og ikke mindst i Danmark. Den Mand, som er nævnt i Bemærkningerne til Lovforslaget Professor Carl Salomonsen, rejste straks til Berlin for at undersøge Midlet, og da han kom tilbage, stod han endnu meget mere afventende over for dette Foretagende, som saa at sige var tvunget frem ved mægtige konservative Kræfter i Samfundet. Dette er i Korthed Historien om Tuberkulinets Fremkomst.

Hvorledes er det nu gaaet med Difteriserum? Der er ingen af Samfundets høje Magter, der har fremtvunget det. Lidt efter lidt har det ad kurativ Vej banet sig Vej i Verden. Derfor er den Sammenligning, ud fra hvilken det ærede Medlem hentede Begrundelsen for sin Stilling til denne Sag, højst uheldig, for der er aldeles ingen Lighed mellem den Maade, paa hvilken Tuberkulinet begyndte sit Indtog i Tysklands Lægeverden, og den Maade, hvorpaa Difteriserum lidt efter lidt er kommet frem. Det sidste har arbejdet sig frem over for en afventende Stilling fra Lægernes Side, og Lægerne have mere og mere opgivet denne afventende Stilling. Tuberkulinet kom frem med Tilslutning af Tysklands Læger, medens den øvrige Verden stod afventende over for det, og efterhaanden er Stillingen bleven ikke blot afventende, men absolut afvisende over for Tuberkulinet. Jeg vil gentage, det er en højst uheldig Sammenligning, som det ikke kan gaa an at drage. Det har vist sig, at i alt Fald et Medlem af det høje Ting har misforstaaet denne Sammenligning og har troet, at der i Virkeligheden var en fuldstændig Lighed mellem disse to Midler, det ene, et Slags kejserligt Lægemedel, og det andet et Lægemedel, som lidt efter lidt har banet sig Vej frem i Verden. Det forekommer nu mig, at det ikke er nødvendigt for at komme til Dræning af Amagerfælled at gaa hen og forvirre Opfattelsen af de to Præparater, der her er Tale om. Det vil være umuligt for det ærede Medlem at finde noget som helst Lighedspunkt mellem Fremkomsten af Tuberkulinet og den Maade, hvorpaa Difteriserum lidt efter lidt har vundet større og større Tillid.

Sloth: Over for den sidste ærede Taler vil jeg blot bemærke, at det var ikke mig, der har begyndt at drage en Sammenligning mellem Tuberkulin og Serum, men det var det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipsen). Det er heller ikke rigtigt, at det er selve den Maade, paa hvilken disse to Præparater